

компьютерной техники, начиная с первого курса. При этом обучение самой математике в пределах общего математического курса представляет собой основную и основополагающую часть всего математического образования в целом.

УДК 378.147:622-057.21

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ГІРНИЧИХ ІНЖЕНЕРІВ

Хоцкіна С. М., к.п.н., старший викладач,
ДВНЗ «Криворізький національний університет» (Україна)
hotskinasv@mail.ru

Потужним чинником, що забезпечить перехід до усталеного економічного зростання, є системний характер розгортання інноваційної діяльності певної професійно-виробничої галузі, пріоритетом якої має постати конкурентоспроможна на міжнародному ринку праці національна інноваційна система. Відтак гірничодобувна галузь є фундаментальною в сучасній економіці України, а реалізація інноваційних проектів постає значущим чинником створення необхідних умов підготовки конкурентоспроможного на світовому ринку праці гірничого інженера.

Експерти Ради Європи вважають, що, оволодівши відповідними компетентностями, які охоплюють певний рівень знань, умінь, ставлень, фахівець зможе здійснювати поліфункціональні, поліпредметні, культуродоцільні види діяльності; ефективно розв'язувати відповідні проблеми, тобто стати спеціалістом, здатним реагувати на нові запити часу [1, с. 27].

Вважаємо за доречне зазначити, що науковці не оперують єдино прийнятним визначенням поняття компетентнісного підходу, тому в низці праць натрапляємо на різні тлумачення. Пор.: 1. «Компетентнісний підхід в освіті акцентує увагу на результаті освіти, критерієм якого є здібність діяти в будь-якій проблемній ситуації, адже за такого підходу результати освіти визнаються

за її межами, а вміння використовувати соціальні й професійні знання практично сприяють забезпеченню конкурентоспроможності на ринку праці» (Д. Іванов, К. Митрофанов, Ю. Уфимцева). 2. «Компетентнісний підхід – це орієнтація на мету – вектор освіти: навчання, самовизначення (самодетермінацію), самоактуалізацію, соціалізацію і розвиток індивідуальності» (А. Андреева, Е. Зеєр, В. Єрьоміна, В. Мозолін); 3. «Компетентнісний підхід передбачає усвідомлення учасниками педагогічного процесу дидактичної специфіки, закладеної в понятті педагогічної категорії «компетентність» та взаємозв'язку етапів освітнього процесу: від початкового – до результату освіти» (Н. Бібик, І. Єрмаков, О. Овчарук). 4. «Компетентнісний підхід у сучасній освіті має забезпечити вищий рівень компетентності суб'єкта навчання, який характеризується сформованістю наукового поняття «компетентність» як єдності, де науково зорієнтована основа дії визначає логіку її виконання» (І. Бех).

Згідно з галузевим стандартом вищої освіти України майбутній інженер у процесі діяльності виконує чотири основні виробничі функції: проектувальну, дослідницьку, формування яких розпочинається у блоці фундаментальної підготовки; організаційну і технологічну, які формуються переважно у блоці професійно-практичної підготовки.

Тому дослідження теоретичних і методичних засад компетентнісного підходу мають ґрунтуватися на узагальнених висновках науковців, у працях яких зацентовано увагу на процесі розвитку ключових (базових) і предметних компетентностей особистості, результатом якого є формування загальної компетентності фахівця, сукупності ключових компетентностей як інтегрованої характеристики особистості, що має сформуватися у процесі навчання та охоплювати знання, вміння, ставлення, досвід діяльності й поведінкові моделі особистості (М. Авдеева, В. Байденко, В. Болотов, І. Гудзик, Н. Дворнікова, І. Єрмаков, Е. Зеєр, І. Зимня, Д. Іванов, Т. Кузьміна, О. Локшина, С. Молчанов, О. Пометун, О. Савченко, О. Соколова та ін.).

Реалізація компетентнісного підходу в контексті вищої технічної освіти спрямована на підготовку гірничого інженера, спроможного здійснювати поставлену мету, використовуючи отримані знання, що потребують прийняття й реалізації нестандартних рішень, оскільки тенденція зміни знаннєвої освітньої педагогіки на компетентнісну спричинена новими соціально-економічними вимогами, оскільки «вимагає виховання самостійних, ініціативних і відповідальних членів суспільства, здатних адекватно взаємодіяти у виконанні соціальних, виробничих і економічних завдань» [2, с. 16]. Прибічники компетентнісного підходу доводять, що компетентність – це інтегрована характеристика якості особистості, результативний блок, сформований через досвід, знання, вміння, ставлення, поведінкові реакції, або ж спеціально структуровані (організовані) набори знань, умінь, навичок і ставлень, що їх набувають у процесі навчання, які дозволяють людині визначати і розв'язувати, незалежно від ситуації, проблеми, притаманні певній сфері діяльності [1, с. 93].

У контексті зазначеного вважаємо за доречне підкреслити сутнісну характерну особливість компетентнісного підходу (зокрема, підготовки фахівців гірничої галузі) зорієнтованого на модернізацію освіти – підготовку активного спеціаліста, спроможного діяти у проблемних ситуаціях та здібного активізувати знання в епоху радикальних змін.

Відповідно, урахування вищевикресленого підвищує рівень професійної підготовки, що збільшує ймовірність успішного розвитку ділової кар'єри майбутнього гірничого інженера.

Література

1. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи : [бібліотека з освітньої політики] ; під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.
2. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека Освітньої політики). – Колективна монографія. – К.,– 2004. – 110 с.